

Import innebär risk för smitta

Att importera levande djur innebär en risk att få in smitta i besättningen.

- Vi säger inte generellt nej till import men vi rekommenderar att noga tänka igenom varför man vill importera och vad man kan göra för att minska risken för smitta, säger Ebba Suneson, veterinär hos Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll, SDS.

SDS är svensk lantbruksnärings egen importkontroll för lantbrukets djur som jobbar aktivt för att hålla Sverige fritt från infektionssjukdomar som utgör ett hot inte bara mot djur- och folkhälsan utan även mot ekonomin i produktionen.

Ebba Suneson.

- Det kan vara svårt att förstå att vi jämfört med många andra länder har en exceptionellt bra djurhälsa hos våra lantbruksdjur. Djuren man ser när man åker utomlands ser ju också friska och välmående ut, säger Ebba Suneson och nämner paratuberkulos som exempel på smitta som kan finnas i en besättning utan att djuren visar symptom.

- Många sjukdomar visar sig inte genom att djuren ligger och är dåliga utan genom, till exempel, sämre kalvhälsa och dåliga produktionsresultat. Längre kalvningsintervall och högre utslagning kan vara andra tecken på bakomliggande sjukdom.

EBBA SUNESON MENAR att skillnader i djurhälsa mellan Sverige och andra länder säkert skulle synas bättre om man jämförde produktionsiffror.

- Svenska grisar växer till exempel bäst i världen, även när man jämför med resultaten

- Vill man importera för att nå genetiska framsteg är semin ett betydligt säkrare alternativ än livdjur, säger veterinär Ebba Suneson.

i länder där man använder antibiotika och tillväxtfrämjande medel i uppfödningen.

För att värna den goda svenska djurhälsan tar SDS bland annat fram importrekommendationer som kompletterar Jordbruksverkets obligatoriska krav vid import av lantbruksdjur. Rekommendationerna är frivilliga men ingår som leverantörskrav hos mejerierna och de större slakterierna.

- I stora delar av Europa är sjukdomar som sänker produktionen väldigt kostsamma inte bara för den enskilda besättningen utan även för mjölk- och köttbranschen i stort därför har mejerierna slutit en branschöverenskommelse om att inte tillåta någon livdjursimport alls, säger Ebba Suneson.

VÄLJER MAN ATT IMPORTERA rekommenderar hon att man inte bara följer Jordbruksverkets krav utan noga tänker igenom varför

man vill importera och om det kanske finns andra alternativ.

- Vill man importera för att nå genetiska framsteg är semin ett betydligt säkrare alternativ. Väljer man ändå livdjursimport är risken för att få in smitta i besättningen större om man importerar från Centraleuropa än från något av våra nordiska grannländer.

Vid import kan man vända sig till SDS som vet vilka frågor man bör ställa till den man handlar av för att få en bra bild av djurhälsan i besättningen. SDS kan också hjälpa till med översättning och att tolka veterinärens utlåtande om hälsoläget i besättningen.

- Istället för att tänka "vad måste jag göra" när det kommer till provtagningar och intyg, tänk "vad kan och bör jag göra för att minska riskerna i så stor utsträckning som möjligt".

- SDS kan hjälpa dig, utnyttja den möjligheten! uppmanar Ebba Suneson. **KRISTINA EDER**

Made by **Schäffer**

Nordic 355

- Kampanjmodell anpassad för Skandinavien
- Mer power och styrka
- 33 hk Kubota motor
- Välj standard 26x12.00-12 AS

Spara 31.200,-

Kampanjpris 237.400,-

Hitta närmaste återförsäljare på www.schaeffer.se

Paratuberkulos – det stora hotet utifrån

Paratuberkulos är en sjukdom som sprids obemärkt med djurförflyttningar. Majoriteten av djuren som är infekterade har inga symtom men kan trots det sprida smitta.

Man räknar med att när ett djur visar symtom i en besättning finns redan 25-30 smittade individer. Eftersom symtomen är vaga – nedsatt mjölkproduktion, avmagring, sämre dräktighetsresultat, går dessa djur oftast på slakt utan att diagnosen fastställs. Det kan ta många år, när fler och fler djur börjar producera sämre, innan man uppmärksammar att man har ett problem. Under tiden sprids sjukdomen lätt med djurförflyttningar från den infekterade besättningen.

Det är anledningen till att länder runt om i Europa rapporterar stigande förekomst av sjukdomen och att vi i Sverige ser en introduktion av paratuberkulos som en av de överhängande riskerna vid import av levande nötkreatur till Sverige.

SVERIGES FRIHET FRÅN paratuberkulos är unik, men det handlar inte om tur om vi ska behålla detta läge eller inte. Det beror på hur smarta vi är när det gäller import av djur.

Sverige har väldigt låg import av nötkreatur om man jämför med många andra länder i Europa. Vi importerar årligen mindre än 50 nötkreatur. Det tolkas ibland som ett tecken på en alltför restriktiv inställning till import inom svensk lantbruksnäring, missade ekonomiska möjligheter, uteblivna avelsframsteg och en bekräftelse på att Sverige ligger i bakvattnet.

Men ett lågt antal importerade djur är inga förlustsiffror, tvärtom, det kan ses som en skala i risktagande där vi får gott betyg. En begränsad import av levande djur är smart. Det visar att våra lantbrukare är medvetna och obenägna att ta risker. Samtidigt importeras över 500 000 semindoser årligen vilket är ett smart sätt att få tillgång till nytt avelsmaterial utan riskerna att föra in smitta.

FÖR MÅNGA ANDRA sjukdomar kan man inför inköp eller import genomföra provtagningar som med relativt god säkerhet kan säkerställa att djuret är fritt från smitta. Paratuberkulos är dock ett undantag och det beror inte på att provtagningsmetoderna är dåliga utan på att sjukdomen utvecklas över tid. Djur utvecklar inte antikroppar eller utsöndrar bakterier i början av sjukdomsstadiet.

Köper man in unga djur eller djur som inte kommit tillräckligt långt i sin sjukdomsfas kommer provtagningen vara negativ även om djuren är smittade.

Paratuberkulos är en av de sjukdomar djur kan vara smittade av långt innan de börjar visa symtom eller utveckla antikroppar. På www.sds-web.se kan du läsa mer om risker och råd vid import av lantbruksdjur till Sverige.

En mycket begränsad och kontrollerad import visar att våra lantbrukare är medvetna, smarta och obenägna att ta risker.

För att uppnå en bra säkerhet för paratuberkulosfrihet i samband med handel med djur krävs upprepade och breda provtagningar av hela besättningen. Kontrollprogram som är uppbyggda på detta sätt finns i flera länder i Europa men stöter ofta på motstånd då det inte är alltför ovanligt att entusiastiska djurägare som ansluter sig med inställningen att friförklara sin besättning istället påvisas som infekterade.

ATT MÅNGA BESÄTTNINGAR är smittade utan att faktiskt veta om det visar hur smygande sjukdomen är. Det är nämligen sällan

som paratuberkulos ger några akuta problem i en besättning, det handlar mest om dolda kostnader, exempelvis i form av nedsatt mjölkproduktion, sämre tillväxt, lägre slaktvikter och tidigare utslagningsålder.

Totalt sett kostar sjukdomen enorma summor i Europa.

Paratuberkulos lär på detta sätt fortsätta sin tysta spridning via handel med djur, så länge inte fler besättningar ansluter sig till provtagningsprogram som kan styrka deras frihet. Sverige har tills dess all anledning att fortsätta sitt smarta förhållningssätt till import av djur. ■